

22nd Colours of Sepsis, Ostrava 2020

Sepse a biopsie ledvin, jejich barvou jsou květy begonie

Eva Honsová

Pracoviště klinické a transplantační patologie

Transplantcentrum IKEM

eva.honsova@ikem.cz

Sepse a biopsie ledvin, jejich barvou jsou květy begonie

Michel Bégon (1638–1710) z rodiny, která několik generací sloužila na francouzském královském dvoře. Bégon v letech 1682–84 navštívil ostrovy v Karibiku. Na Martiniku se setkal a spřátelil s francouzským přírodovědcem **Charlesem Plumierem**. Plumier po něm pojmenoval rod Begonia a Linné později toto jméno převzal.

(sestřenice manželkou J.B. Colberta;– ministrem námořnictva byl Colbertův syn, ministrem zahraničí Colbertův bratr).

květomluva:

Begonie: DEJ SI POZOR !

Sepse a biopsie ledvin

1. Seps:

AKI, šoková ledvina (bez biopsie)

2. Zánět mimo ledvinu s rizikem sepse nebo je seps skrytá:

Biopsie ledvin upozorní na sepsi

3. Zánět v ledvině vede k sepsi

Biopsie zřídka, obvykle u pacientů po transplantaci ledviny

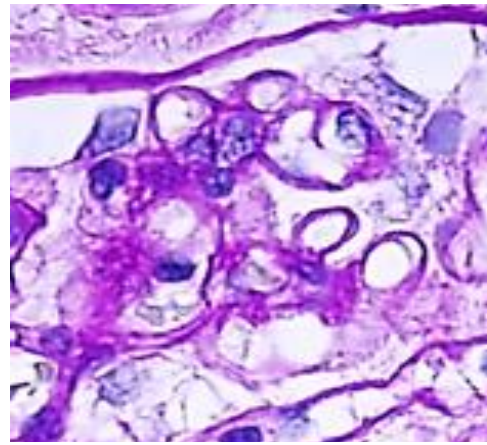
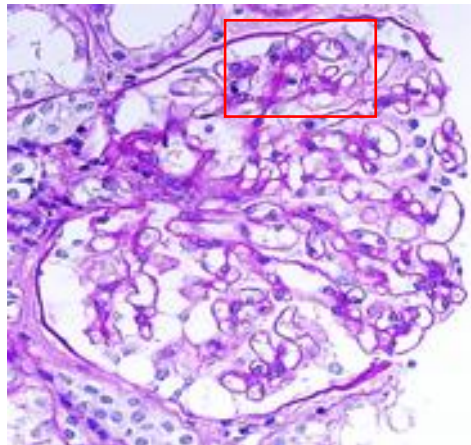
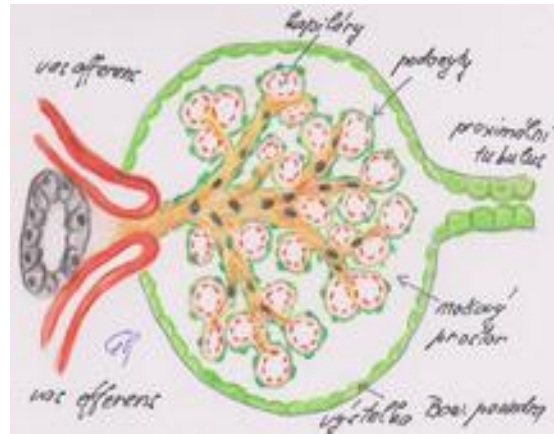
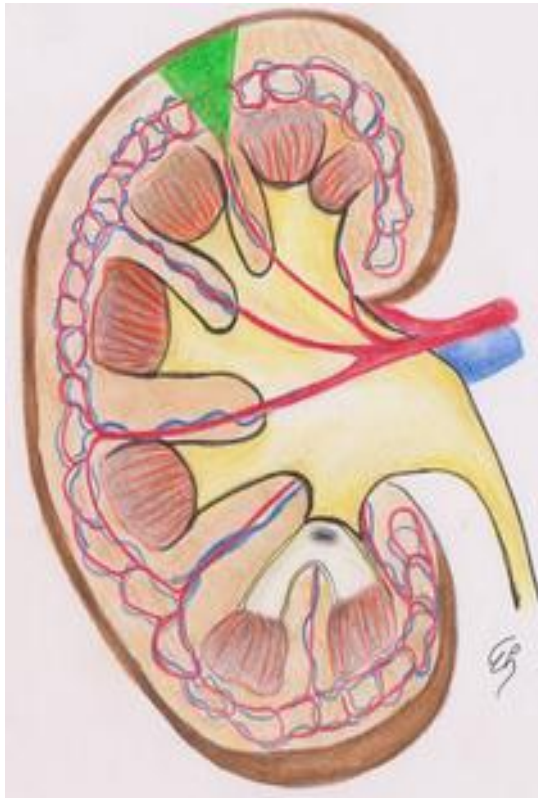
4. Zánětlivá onemocnění napodobující sepsi

5. Léčba

některých agresivních GN zvyšuje riziko sepse

Anatomie a schéma glomerulu

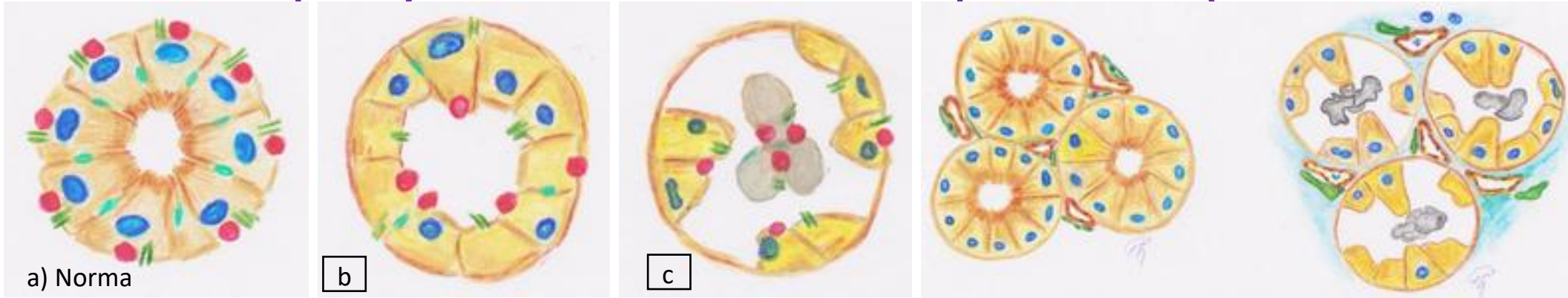

anatomie cévního zásobení: **nejsou kolaterály!!!**

jakýkoli blok = infarkt, stenosa arterie = ischemie periferie

poškození glů má hluboký ***dopad na intersticium a dřeň***

1. Klíčové aspekty akutního tubulárního poškození (tzv. šoková ledvina)

a) Norma

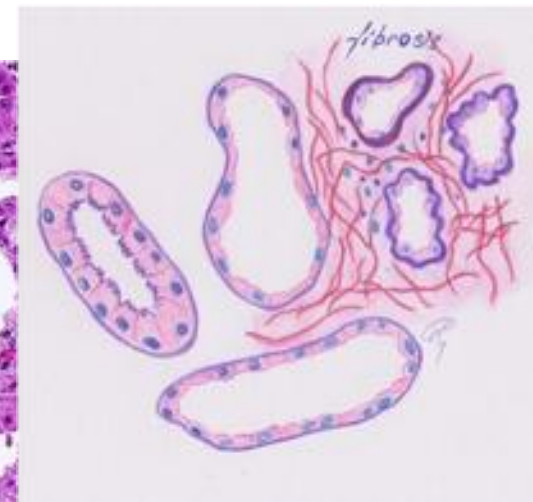
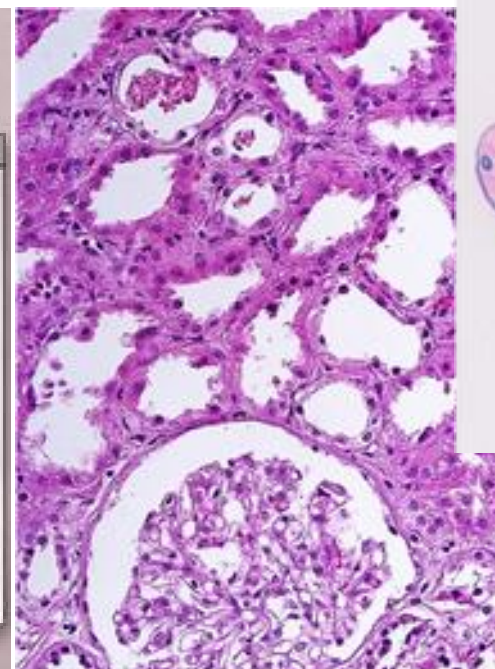
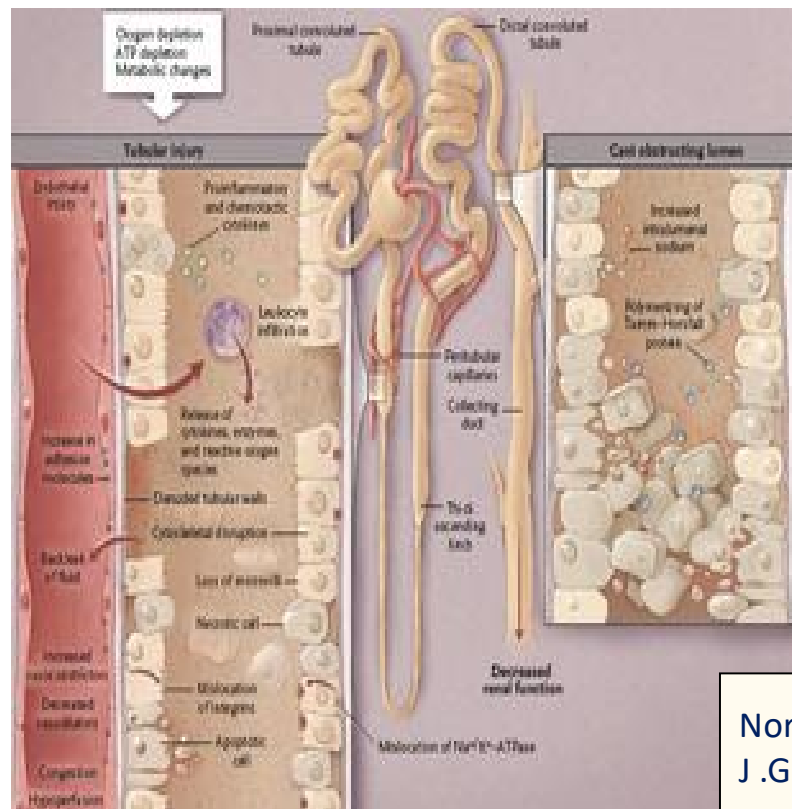
b

c

b) Ischémie: ztráta cytoskeletální integrity a polaritý bb, chybná lokalizace adhesivních molekul

a membránových proteinů

c) Apoptóza, nekróza

AKI a seps:

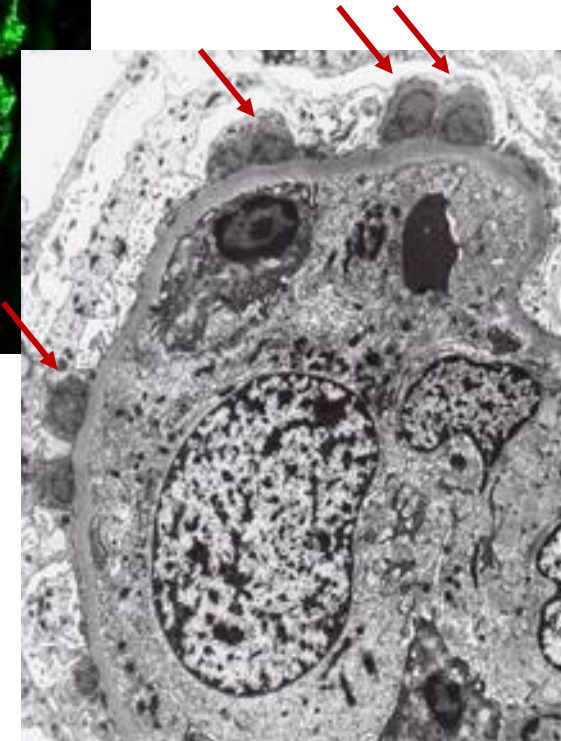
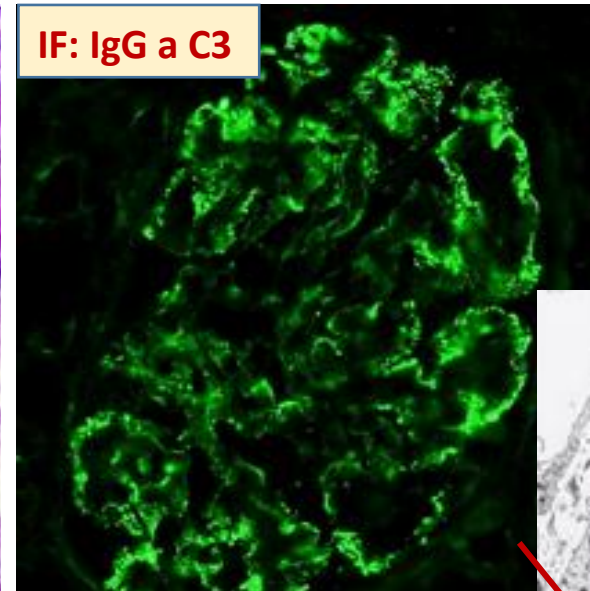
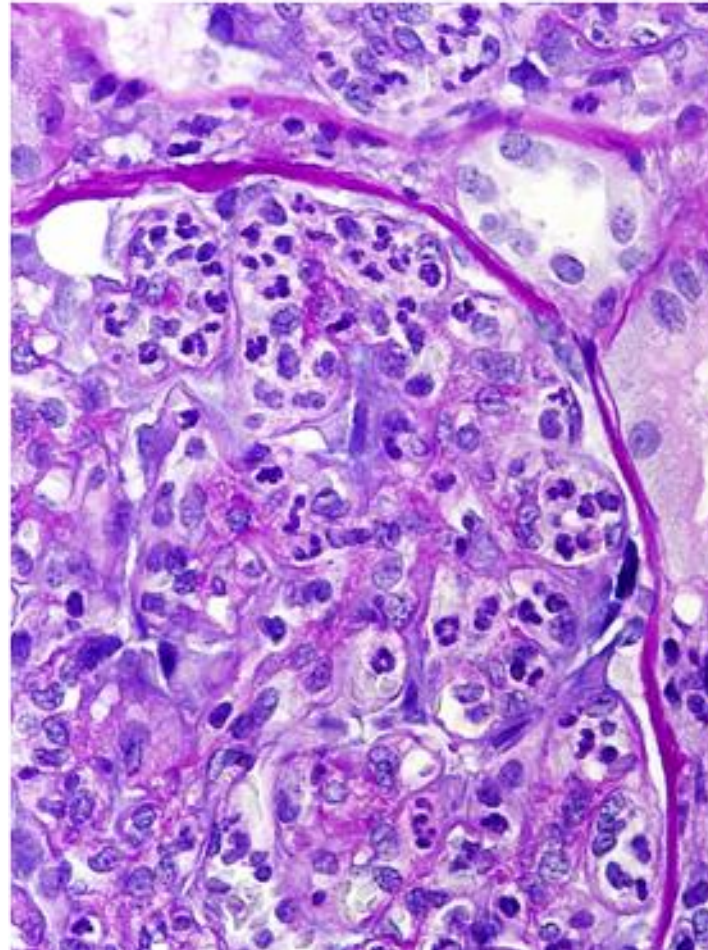
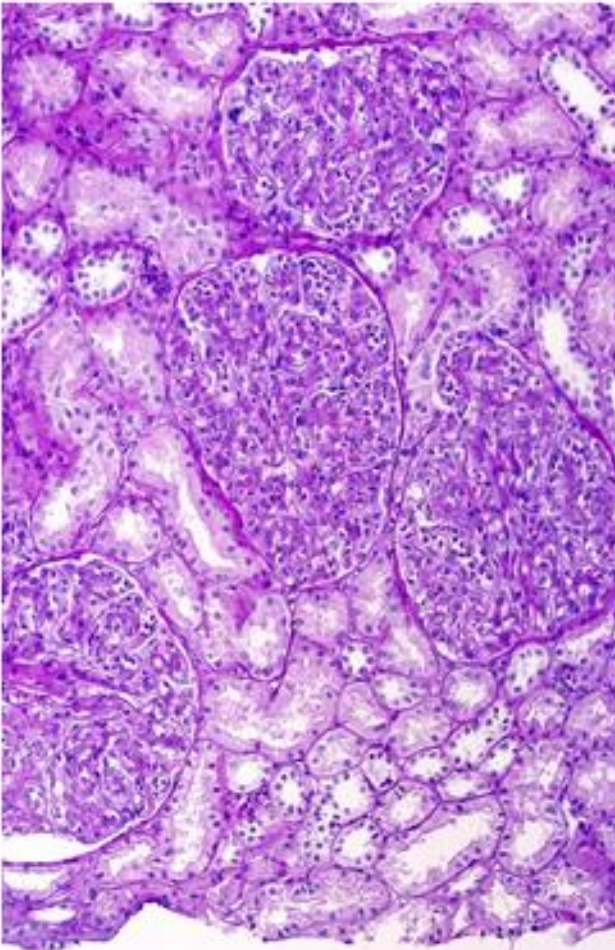
- Resistance a tolerance
- Přepnutí na Warburg metabolismus (strategie přežití)
- Reprogramování metabolismu jako odpověď na zánět je klíčové pro určení buněčných reakcí, omezení buněčné smrti a určení fenotypu reparace

Norbert Lameire et al. Acute renal failure. Lancet 2005;365:417-430.
J.G. Abuelo. N Engl J Med 2007;357:797:805.

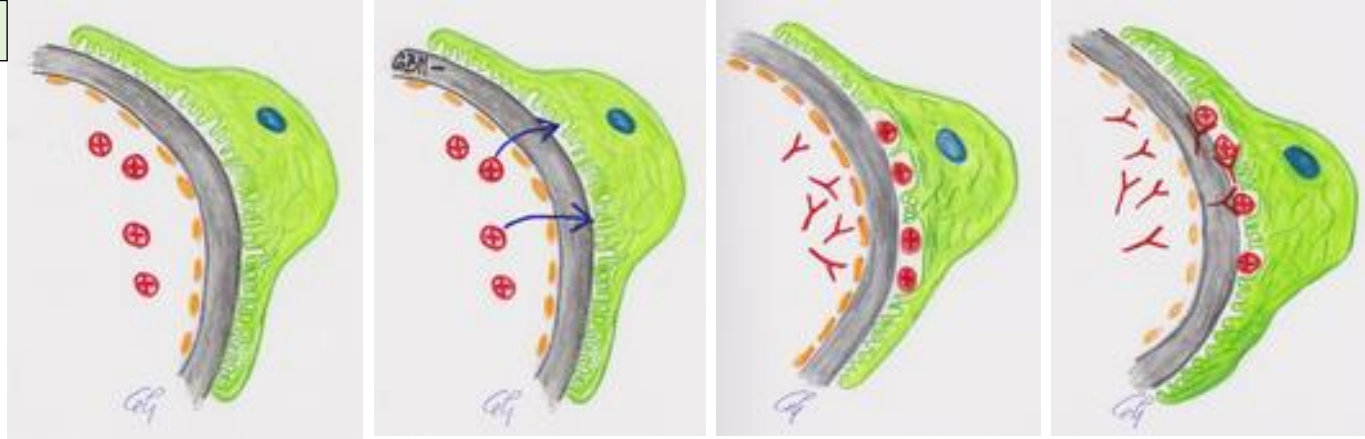
2. *Biopsie* ledvin upozorní na sepsi

- Klasické onemocnění spojované s infekcí: **postinfekční/poststreptokoková GN**
- Postinfekční GN (PIGN): imunitně mediované onem.: **nonrenální bakteriální infekce**, typicky u dětí
- Nejběžnější příčina akutní nefritidy, incidence se odhaduje, mnoho subklinických případů, 470 000/rok

Patogeneze PIGN a změna epidemiologie

Planted antigen

- PIGN: imunologicky mediované onem.; není model
- Strep. antigeny z krve jsou zachyceny v glu a zůstávají zde
- Pro antigen je výhodné mít kladný náboj (cationic pyrogenic exotoxin B), snadno projdou GBM „humps“ jsou vidět časně v průběhu GN; později: cirkulující IK
- V rozvinutém světě: pokles dětských postinfekčních GN
- Změna životních podmínek, ATB (fluorizace snižuje expresi faktorů virulence Strep.)
- Shift v epidemiologii**: významné procento případů postihuje dospělé
- Bakteriologie** u dospělých PIGN je také odlišná
- Během 90. let v Japonsku a později v US: GN doprovázející Stafylokokové infekce (MRSA *Stafylococcus aureus* methicilin rezistentní)
- Rizikové faktory: DM, alkohol, **věk sám o sobě** je důležitý rizikový faktor
- před 40 lety **4 %-6%** případů dospělých s PIGN (starší 65 let)
- V současnosti: **34%**

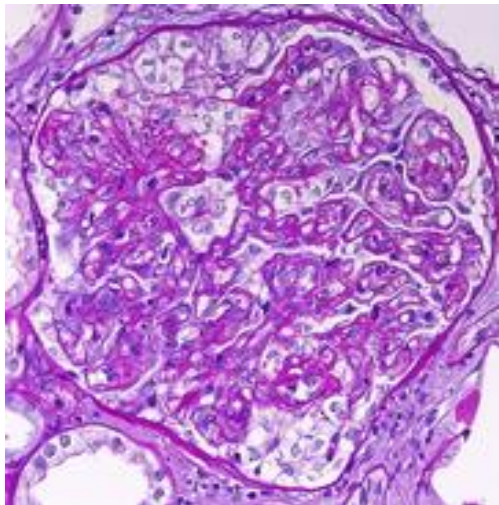
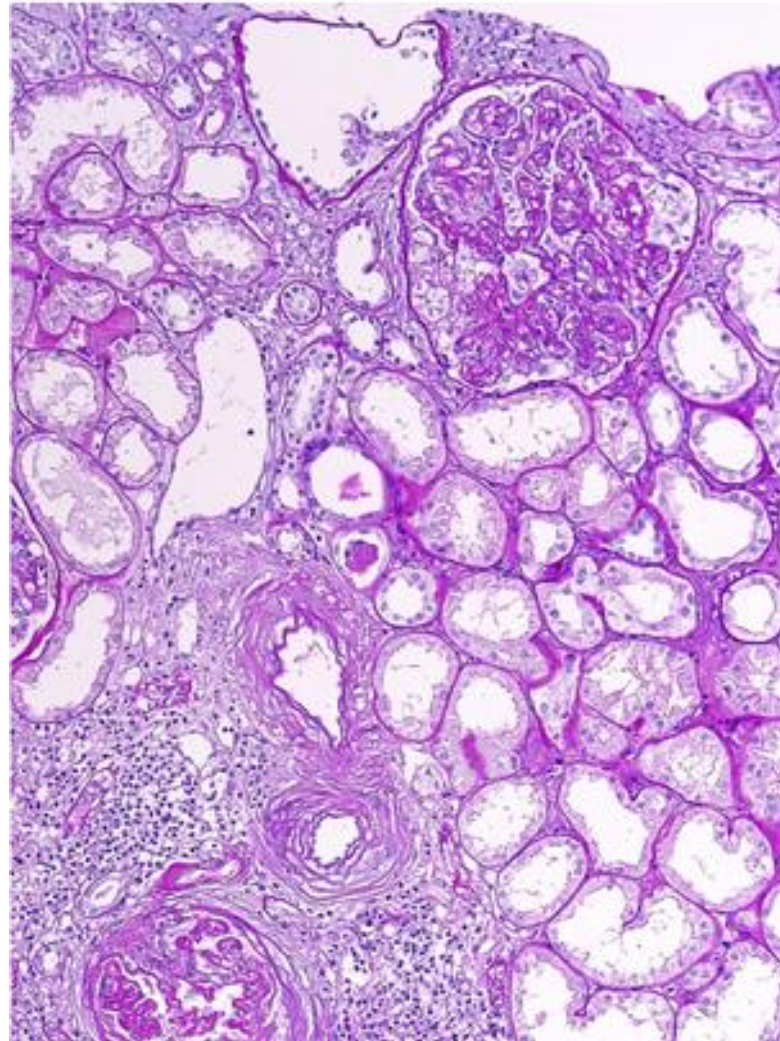
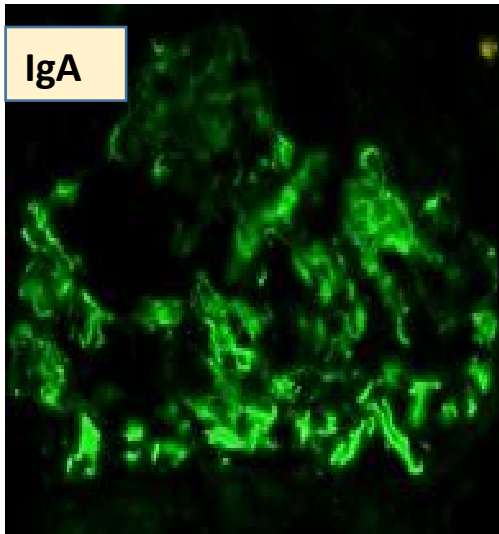
Parainfekční GN doprovázející stafylokokové infekce

- **Rozdílná klinická prezentace:**
- Známky infekce u starých lidí: často nespecifické
- *Horečka chybí u 30% pacientů, oddálení dg.*
- *Infekce může být skrytá/nerozpoznána*
- Dominující klinikou jsou **příznaky exacerbovaného srdečního selhávání** (snížená schopnost manipulovat se solí a vodou kvůli akutní GN)
- **Typický pacient:** starší 65 let, DM, se zhoršením renální funkce nebo s akutním selháním
- **Léčba: dospělí:** kompletní uzdravení GN pouze 44%; a pouze 22% ve věku nad 65 let
- není benigní onemocnění

Morfologie: IgA dominantní parainfekční GN

Begonie:
DEJ SI POZOR !

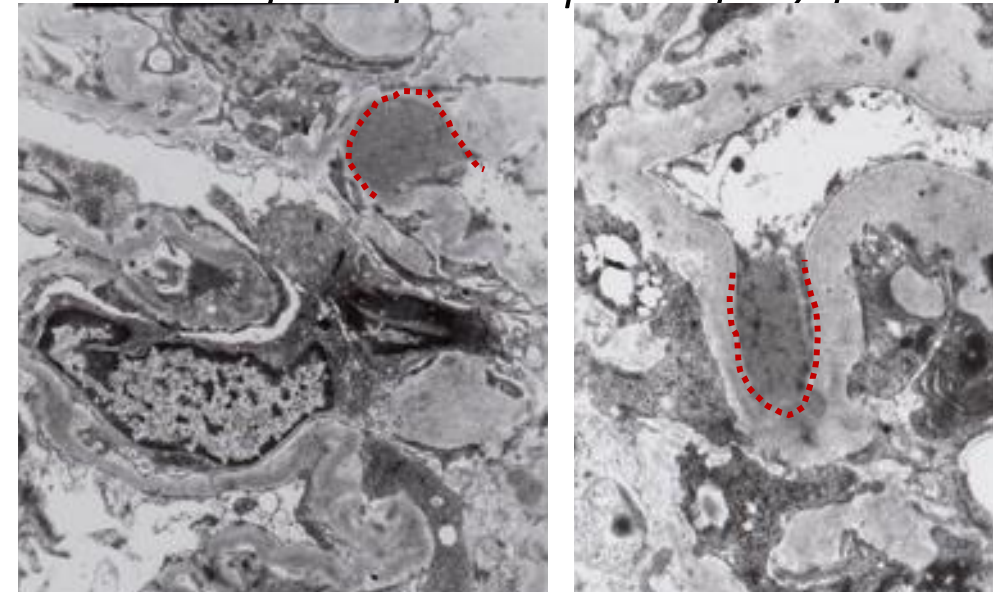

Jiná dif. dg.: IgA GN

Morfologie vaskulární patologie

Obtížná interpretace:

1. IgA GN
2. DM a IgA GN + vaskulární/hypertenzní nefroskleróza
3. *Víc než jedna příčina způsobuje dysfunkci*

Léčba: infekce, IS nebo steroidy: riziko závažné sepse s úmrtí

Case report

Muž 40 let

Stavební dělník z Ukrajiny

Klinická dg.: akutní selhání ledvin s anurií

Bez anamnézy

ANCA negative.

4262/14

 Všeobecná fakultní nemocnice v Praze
Klinika nefrologie VFN a I.LF UK
Přednost: prof. MUDr. Vladimír Tesáf, DrSc., MBA Primář: MUDr. Jana Lachmanová

Lékařská zpráva

Jméno: [redacted] Kód ZP.: 111
Bydliště: Městská 104, 261 01 Příbram 1, tel. 775 635 421 Chor.: 008585/14
Hospitalizován od: 22.05.14 10:44 do: [redacted]

23.5.2014, 8:30 hod, provedena renální biopsie vlevo, pod USG kontrolou, 1 vzpich/1 vzorek, + cDNA.

Anamnéza:
MA: Pacientka se seronegativní RA, se smíšeným močovým nálezem, byla přijata k provedení renální biopsie
RA: otec 70 let - hypertenze, matka 70 let - hypertenze, po thyroidektomií, sestřička z matčiny strany - RA, bratranec z matčiny strany - RA, +64 na ca plic, dcera 19 let - artralgie, pozit. ANA, elevace CRP - zatím bez dg.
QA: v dětství 3x spála, v dospívání anginy
9/13 - astma bronchiální
dyslipidémie na terapii statinem
10/13 - revmatoidní artritida seronegativní
11/13 - dg osteoporóza (lumb. obrátce v pásmu porůzy, v prox. femuru pásmo osteopenie), indik. k antiresorbční terapii
1/14 - die scélní skeletu solitární ložisko zvýšené akumulace v HDP v 5 žebnu vlevo pářavertebrální, susp. z meta eto
- die PET/CT 1/14 fyziologická distribuce metabolismu glukózy, bez známek patologie
5/14 - koloskopie s normálním nálezem
operace - HYE+AE 2006, TVT 2007
úrazy - stp. amputaci dist. článku palce LHK
PSA: bydlí s dětmi, pracuje jako zdravotní sestra u praktického lékaře (tč. PN)
Abusus: nekouří asi od r.1999, předtím cigláren, alkohol praktický napje
AA: chloramin, Metoject - lokální kožní reakce
QA: menopauza, 2 gravidity, 2 porodů - druhý s.C., stp. HyE a AE 2006 pro cysty na ovarích a myomatózu dělohy, tč. na hormonální substituici, pravidelně kontrolována vt. mamografie (poslední 1/14)
Chron. medicace: Trexan 2,5mg tbl 3-0-3 pouze ve středu, Prednison 5mg tbl střída 1,5 a 2 tbl, Acidum folicum tbl pouze ve čtvrtek, Kalium chloratum tbl 1-0-1, Milurit 300mg tbl 1-0-0, Rosuocard 20mg tbl 0-0-1, Vigantol gt 3 kapky denně, Apo-ome 20mg cps 1-0-1, Celebrex 100mg tbl dle potřeby při bolesti, Calcichew D3 tbl 0-0-1, Oestropel 1,25g denně, Ventolin 3x denně 1 vdech
doporučující pracoviště: RÚ

NO: Coa 3 roky intermitentně bolesti a otoky drobných ručních kloubů. Od 10/13 nereagovaly na analgetika, vyšetřena na revmatologii, stav uzavřen jako seronegativní revmatoidní artritida, léčena kortikoidy a metotrexátem. Při pokusu o detakci KS opět potíže, byla odeslána do RÚ k vyšetření a zvážení změny terapie. Die rig periartikulární porůza s rozšířením měkkých tkání (RA 1.st7), die usg výpotek 2. a 3 prstu, podány NSAID s dobrým efektem. Terapie zatím neměněna.
Současné zjištěn smíšený močový nález s 2-gramovou proteinurií, proto odeslána k renální biopsii.

Dg.souhm:
Smíšený močový nález s proteinurií 2g/d, eryU 70/u, normální renální funkce - IgAN x MPGN x FSGS či jiná chron. GN
Seronegativní revmatoidní artritida na terapii kortikoidy a metotrexátem dg. 10/13
Dyslipidémie na terapii statinem
Hyperurikémie na terapii allopurinolem
Astma bronchiální na terapii
Osteoporóza kombinované etiologie (die dok. postmenopauzální a sek. při kortikoterapii), indik. k antiresorbční terapii
Stp. hysterektomií s adnexektomií 2006

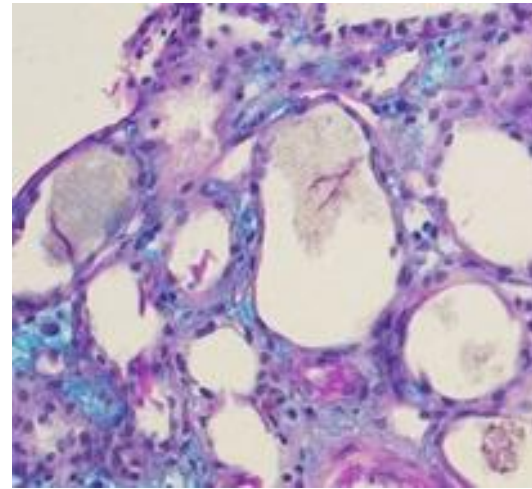
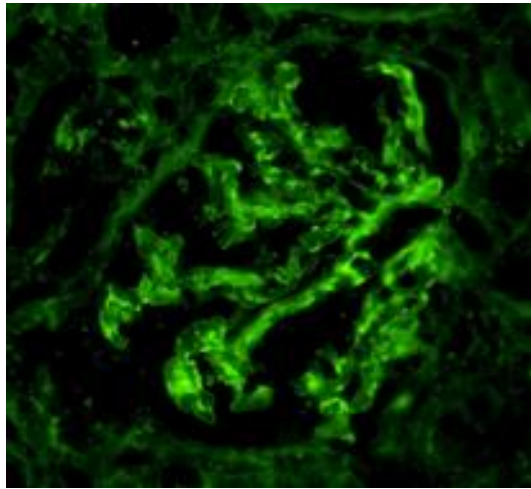
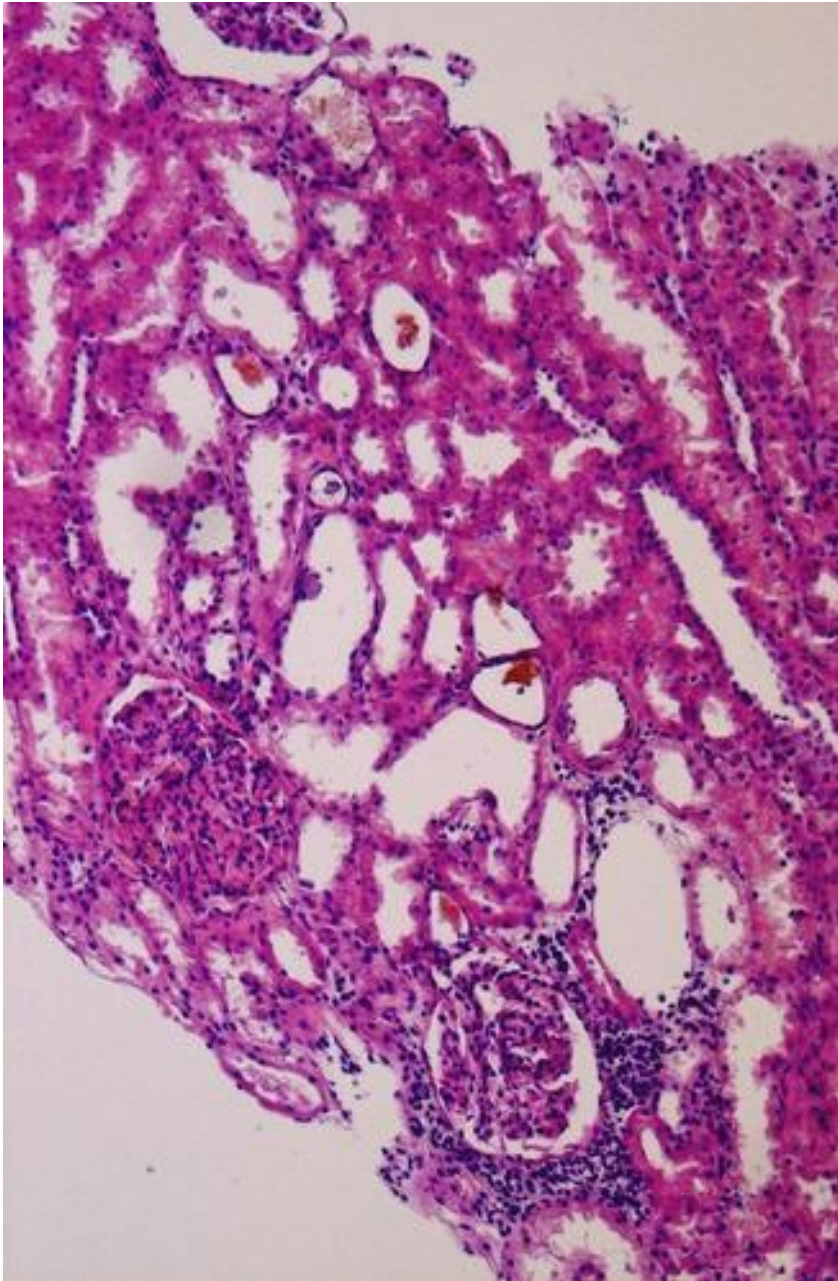
dr. Maizerová
23.5.14 16:30

FLUORESCENCE
Kráje: [redacted]
Barvi: [redacted]
Mondová: [redacted]
+ELH

U nemocnice: 00064165, tel:224961111, www.vfn.cz strana 1 z 1

23-05-2014 Materiál přijal: [redacted]

Acute tubular injury

Red blood cells in tubules

Inflammation in the intersticium and also in the gli with neutrophils

IgA and C3 in the mesangium

Pathological diagnosis:

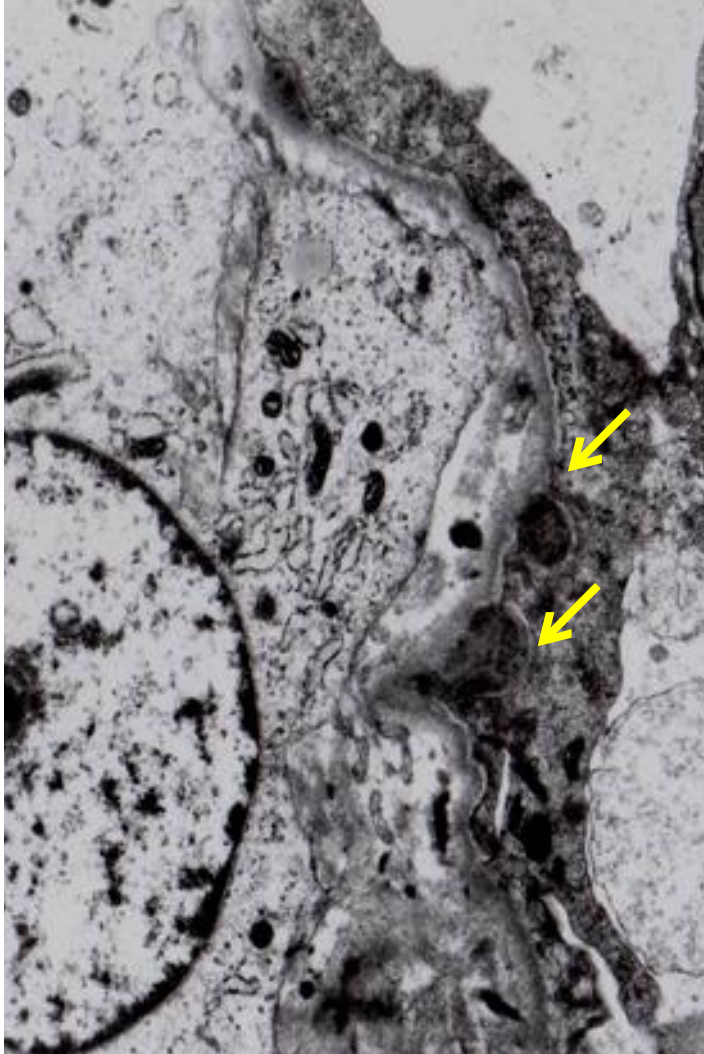
There is ***prominent acute tubular injury***

We have no clinical data, please exclude the reasons for ischemic ATN (shock kidney)

IgA deposits I considered to be a part of IgAN

How we can diagnose appendicitis from a kidney biopsy and save somebody's life

Interpreter from Ukrainian

Several weeks abdominal pain,
a week ago severe

Surgery: periappendical abscess

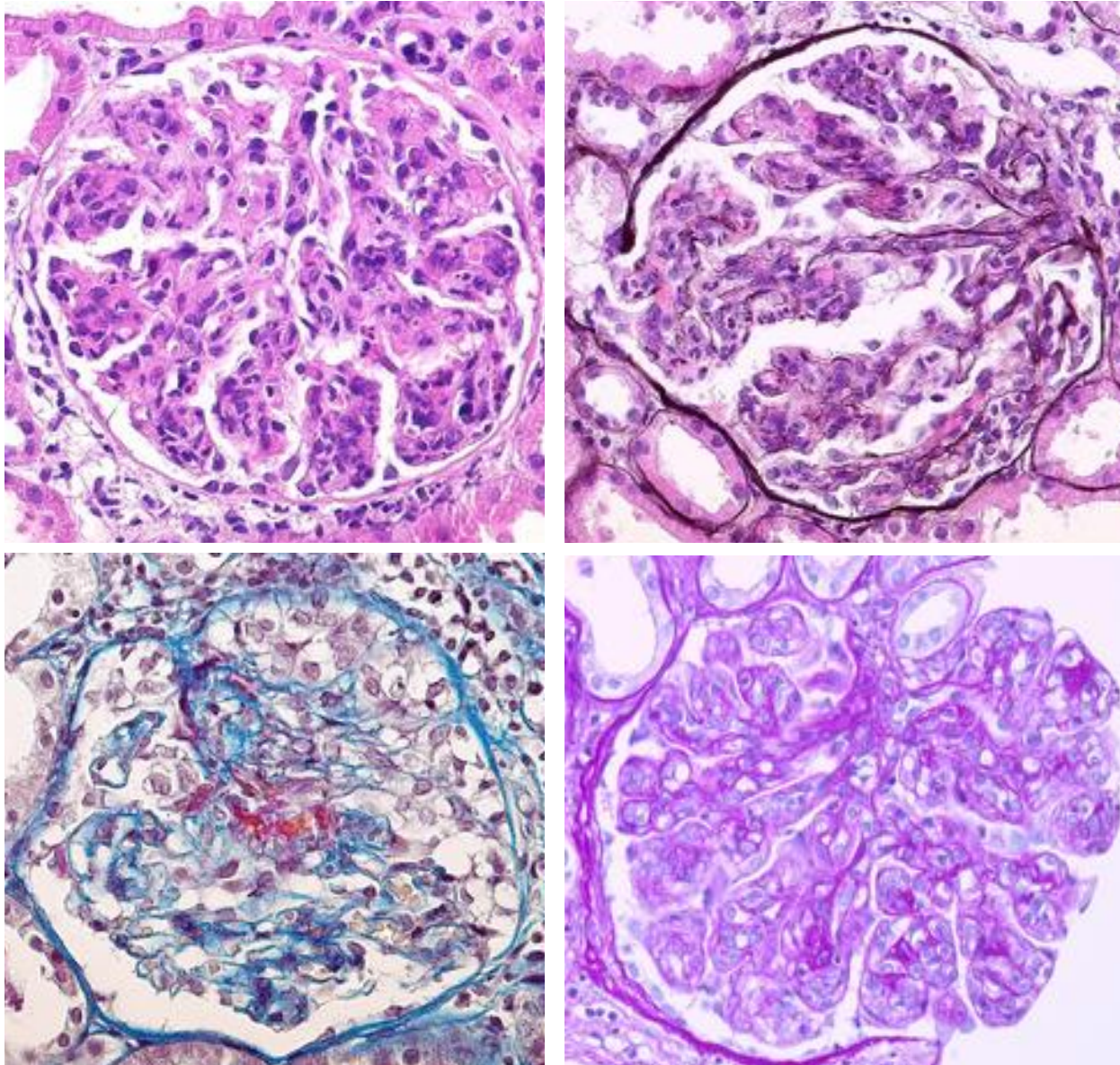
Final dg.:

1. Prominent AKI (shock kidney) in patients with periappendical abscess
2. Parainfectious GN with dominant IgA deposits

GN doprovázející infekční endokarditidu

Begonie:

DEJ SI POZOR !

Napodobí cokoli

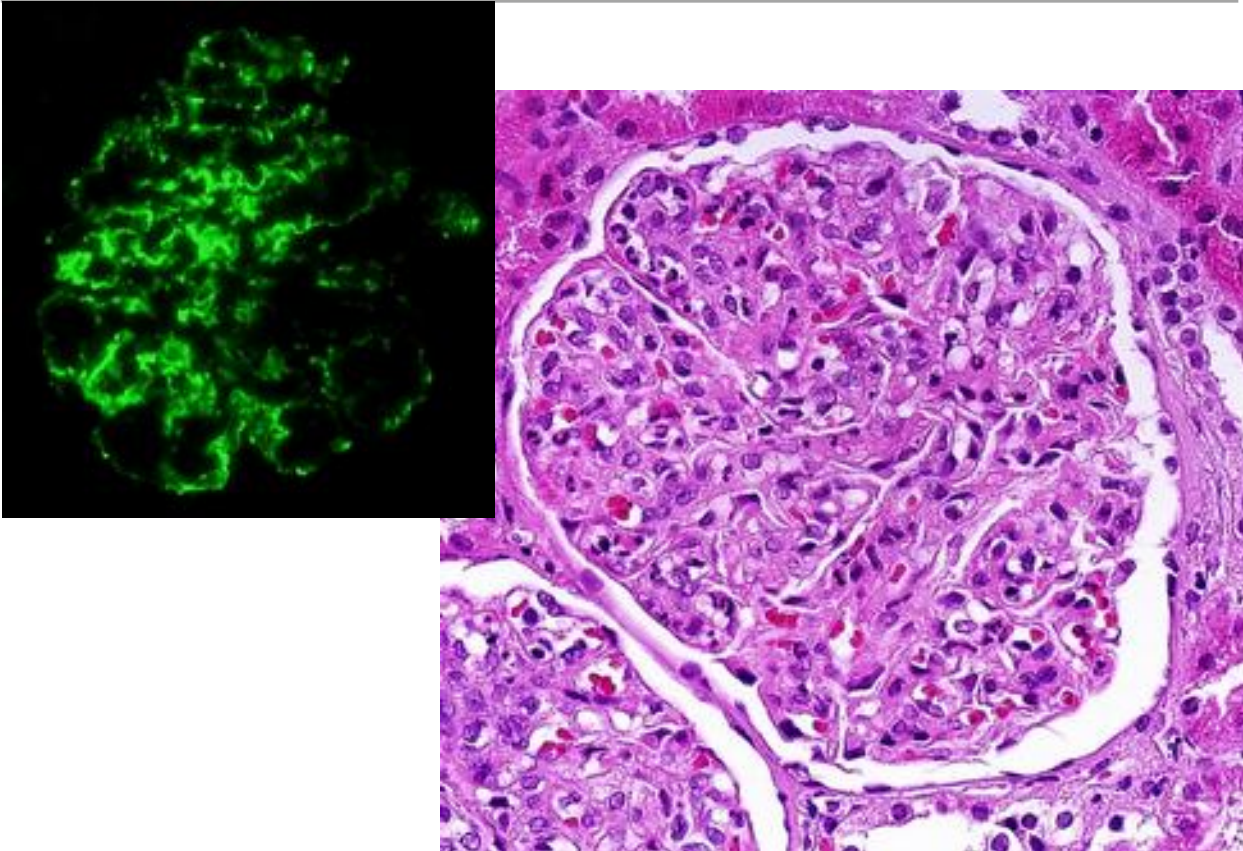
- Difúzní endokapilární GN
- Membranoproliferativní GN: jako C3GN, kryoglobulinemie
- IF variabilní C3 a IgG; nebo negativní
- Nekrózy a srpky (bez depozit): jako ANCA GN

Boils, C, Nasr S, Walker P at al. **Update on endocarditis-associated glomerulonephritis.** Kidney Int. 2015; 1241–1249.

Případ č. 2.

IF: IgG (slabě IgA, IgM, současně komplement a I. řetězce)

- Muž 24 let
- 2 měsíce otoky do poloviny lýtek, teploty okolo 38°C
- HU, PU
- léčba: Augmentin, Nolicin ; subfebrilie
- Moduretic
- TK 180/90
- S-Cr: 105umol/l, CRP38, moč nevyšetřena

Klinická dg.:

nefrotický syndrom,

mírná renální insuficience,

akutní GN, IgA GN? Zánět v rámci systémového onemocnění ?

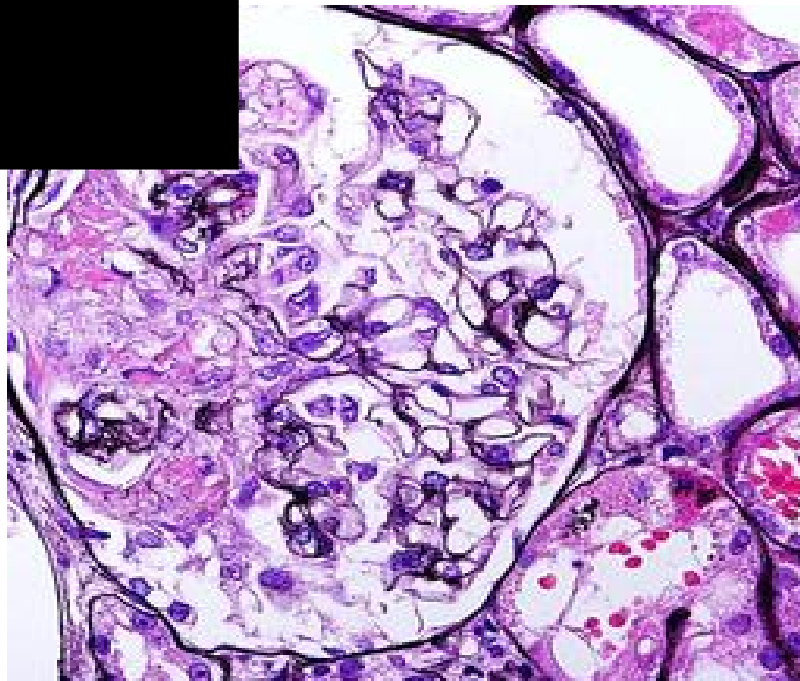
ZÁVĚR:

difúzní proliferativní GN s téměř full house IF

(nutné doplnit klinické informace včetně protilátek a detekci infekcí, včetně endokarditidy)

Případ č. 3.

IF: negativní

- Muž 31 let
- Smíšený moč. nález, PU 1,5g/den
- Teploty 39°C, bolest v krku, bez ATB
- Po týdnu znovu, masivně *Streptococcus*
- ATB (citlivost PNC, ERY, Klinda)
- Erytrocyturie, otoky DK
- Hospitalizace (3 týdny od začátku potíží)
- S-CR115umol/l

Klinická dg.:

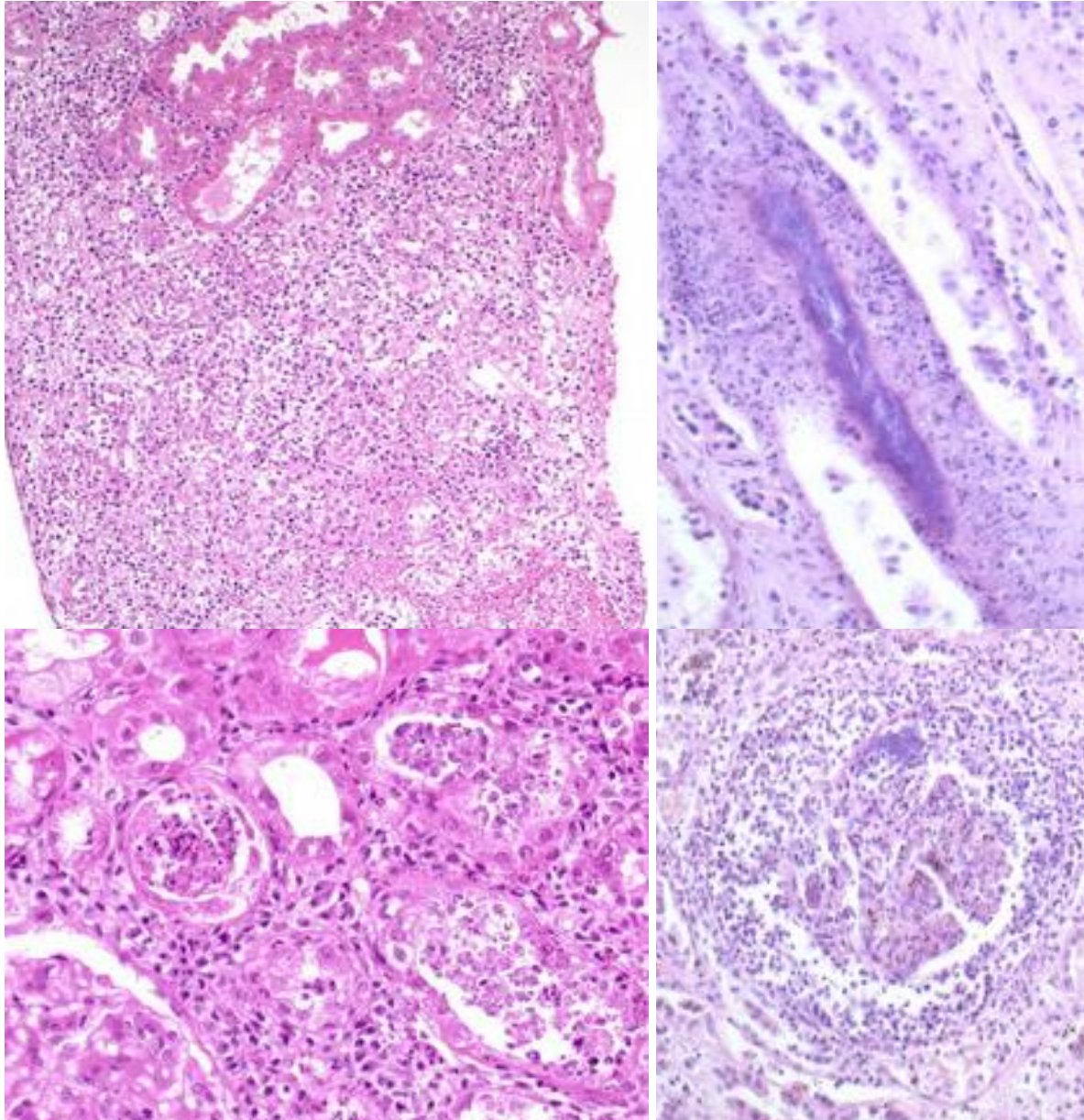
- Poststreptokoková GN
- Mírná pozitivita MPO ANCA (5,4)

ZÁVĚR:

Nekrotizující GN s negativní IF.
Nejde o klasickou postinfekční GN.

3. Záněť v ledvině vede k sepsi

Urinary tract infection (bacteriuria, cystitis, and pyelonephritis) is the most common infectious complication after KTx.

Symptoms usually are masked (IS and surgical denervation of the graft and ureter).

The first manifestation may even be sepsis.

Morphology:

- **Acute pyelonephritis** (bacterial invasion of the kidney)

- *retrograde infection*: *E. coli*

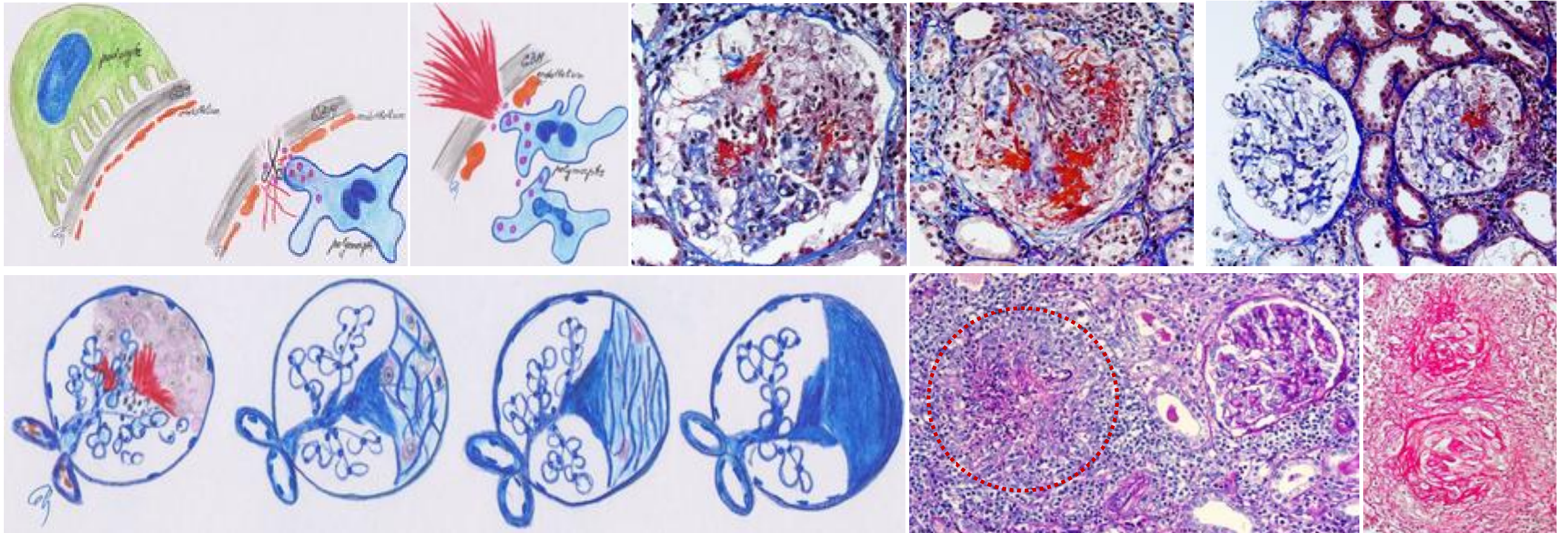
dilated tubules with clusters of neutrophils, sometimes micro-abscess formation

- *hematogenous infection in septicemia*: *Staphylococcus aureus*

Emphysematous pyelonephritis is a rare life-threatening complication (21% mortality rate, which is primarily attributable to severe sepsis) Gram-negative bacteria (*E. coli* and *Klebsiella pneumoniae*)

4. Zánětlivá onemocnění napodobující sepsi ANCA pozitivní GN

- Velmi agresivní onemocnění

Případ č. 3.

- Žena 71 let,
- 2010 adenoca tl. střevo, CHT, poslední kontrola 4/16, remise

NO:

- Začátkem 7/16 **zalehlé uši, oteklé oči, kašel: ATB bez efektu**
- PL: emergency, změna ATB: bez efektu, CRP: 190
- 15.8. hospitalizace, CRP 330, velmi slabá, stoupá horečka (zánět, pneumonie?)
- 17.8. CT hrudníku: **vícečetné konzolidace v obou plicních křídlech vs. zánět**, nelze vyloučit tumor

Epikríza: 7 dní hospitalizovaná na Klinice infekčních nemocí

- Dle CT: susp. tu plic; Bronchoskopie: kontaktní krvácení z plic
- **vs pneumonie se sepsí, selhání ledvin při sepsi**
- Punkce výpotku: bez nádoru

Mikrobiologie:

16.8. **HK negativní**, moč bez nálezu, legionella neg., strep. pneumonie neg.

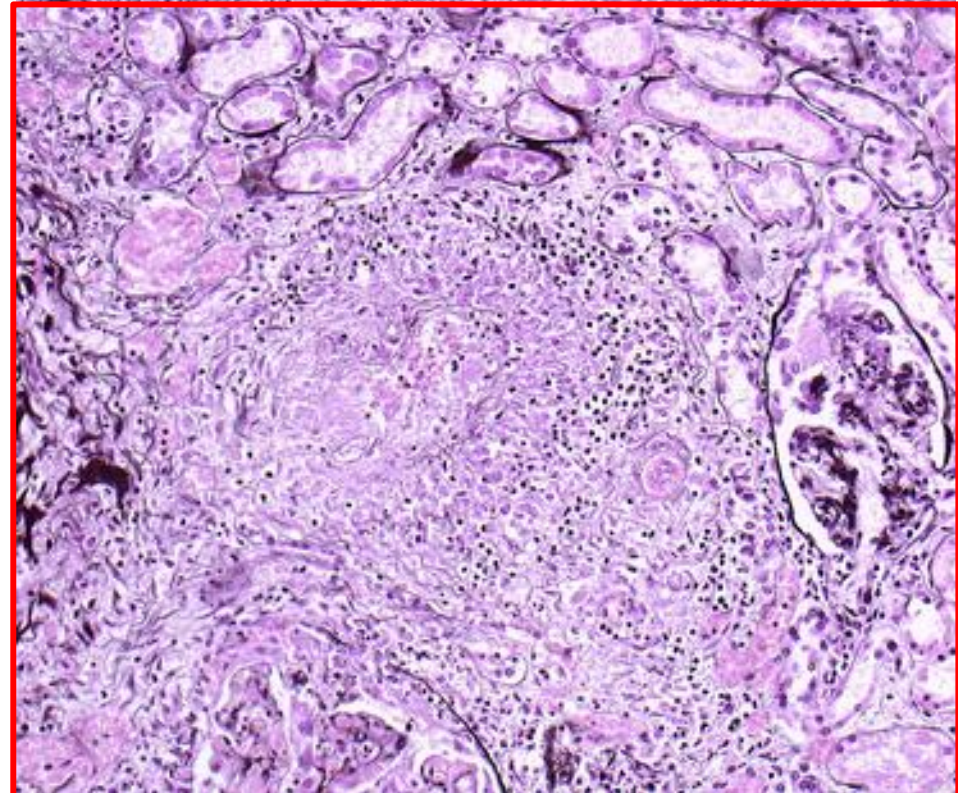
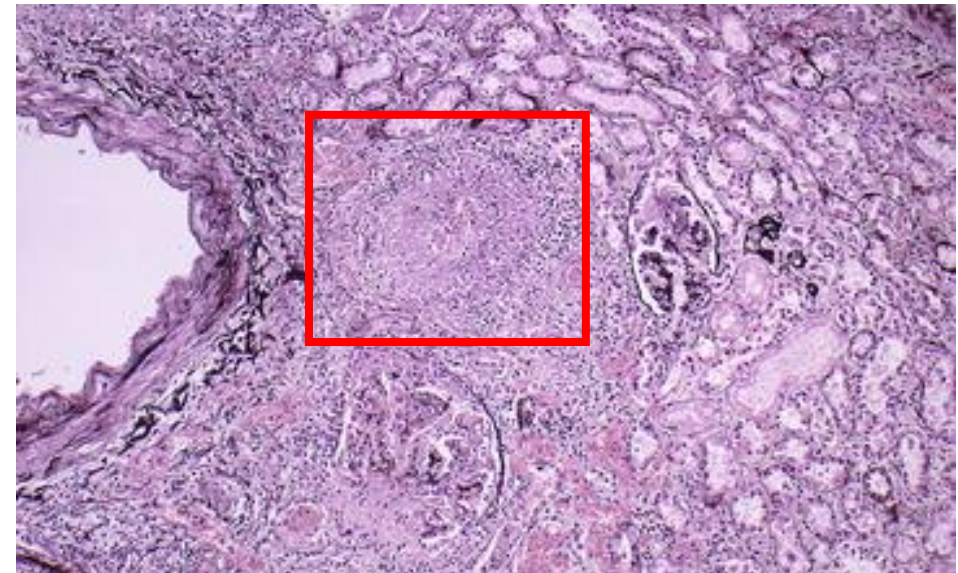
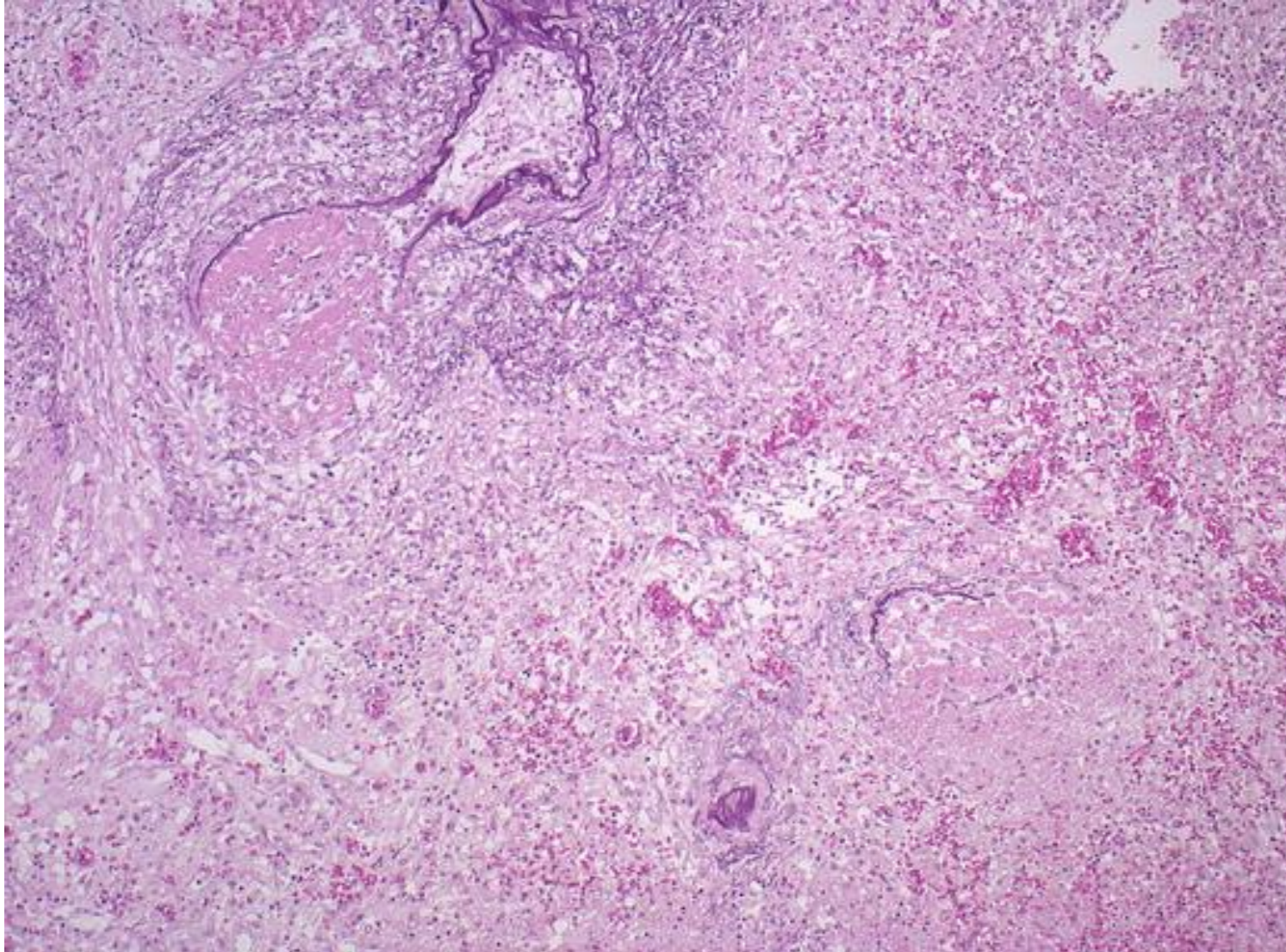
18.8. katetr bez bakter. nálezu, mykotická kultivace neg., výtěr z rány po portu neg,

23.8. Clostridium neg., moč: E. coli neg.

Exitus: 2.9. (za 2 měsíce od začátku příznaků)

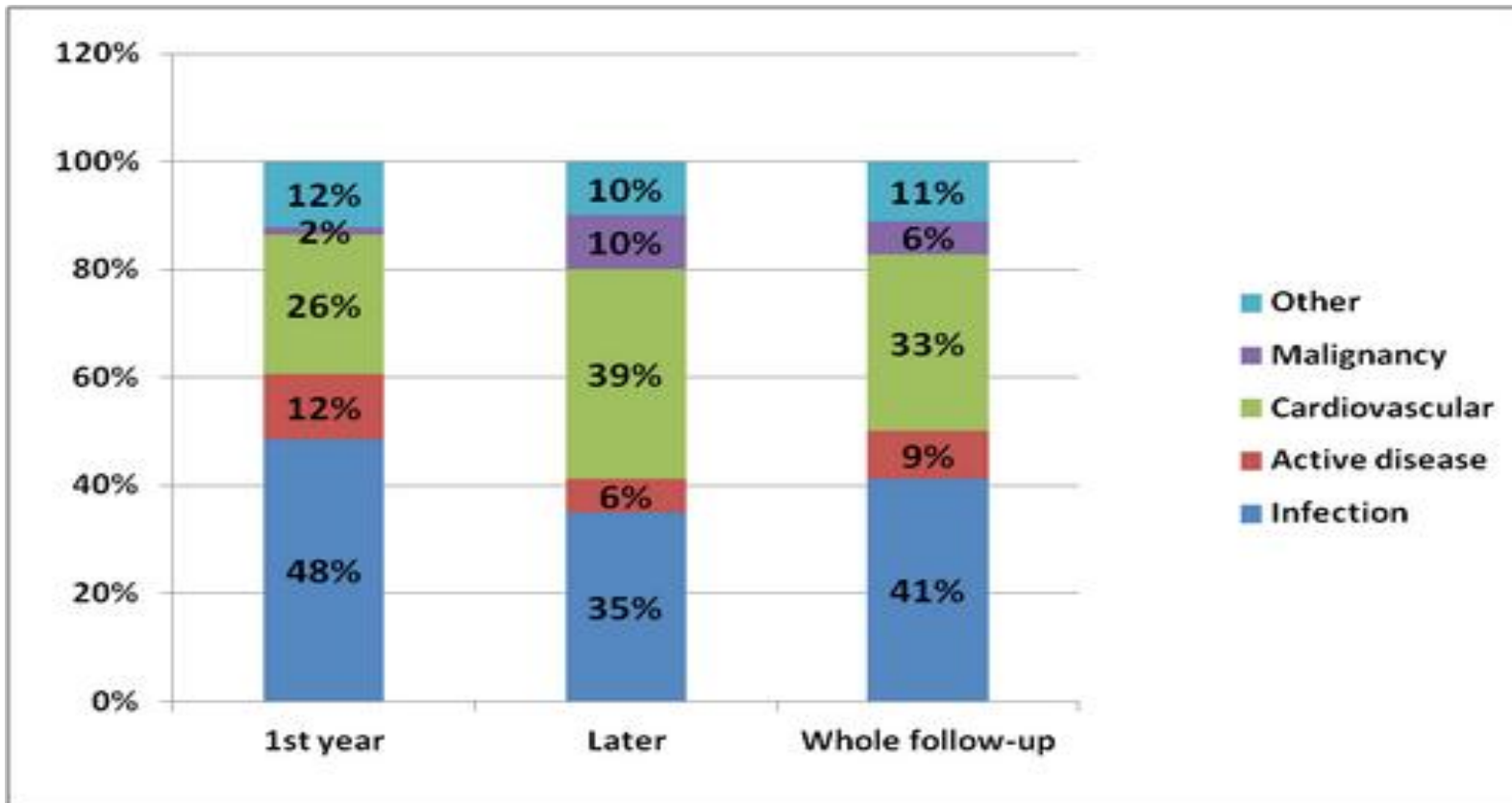
Případ č. 3
cANCA pozitivní vaskulitida

5. Léčba

některých agresivních GN zvyšuje riziko sepse: ANCA GN
AAV causes of death

2.9x increased risk of death due to cardiovascular cause, in patients aged 15-64 years:
10x increased risk of mortality (all causes)

Things are not as they seem...

